

7. שיעורי כינור

התחלתי ללמוד לנגן בכינור בגיל עשר, בעת היותי בביתו של מינקה, מיד אחרי פטירת אבי. בעלה שמואל היה בעל בית חרושת לנייר בכום רטירו. בני הזוג נחשבו ל"עשירים חדשים" מפני שזכו במפעל הפיס בסכום שנחשב אז (1940) גבוה, עושר אמיתי. חייתי בבית מרווח, היה לי חדר משלי, אוכל משובח, טיולים במכונית – שנחשבו אז למותרות – ושירותים נוספים אשר ניתנו על ידי שרתי הבית.

בבית התגוררו גם בניו של שמואל עם נשותיהם. אחת הכלות, אולגה, אמרה לחותנה שהיא רוצה ללמוד לנגן בכינור והם הציעו גם לי ללמוד אצל אותו מורה. לצערי לא התמדתי בתרגילים ואחרי זמן מה פסקתי ללמוד. כעבור 12 שנה, כשהייתי פעיל בתנועת הנוער דרור הבונים, בדרכי מביתי לסניף התנועה ברחוב פֶרְטֶס שבבום רטירו הסתכלתי ברחוב זה לעבר הבית שבלוחית קבועה בקיר החיצוני שלו נכתב: "אַנטוֹניוֹ בֶּרְנַרְדוֹ, מורה לכינור". באחת הפעמים אזרתי עוז, דפקתי בדלת ושאלתי את המורה אם יקבלני כתלמידו. וכך היה.

למדתי קרוב לשנתיים וקניתי כינור, שעלה אז אלף קוֹוֶיְרוֹס ועד היום הוא שמור אצלי כמזכרת יקרה. המורה, אנטוניו ברנרדו, היה רווק שחי לבדו, בן 60. אני חב לו את אהבתי למוזיקה קלאסית, ובמיוחד ליצירות לכינור. מפיו

שמעתי לראשונה על פגניני, על הקונצרטים לכינור מאת בטהובן, מנדלסון וברוך, על סונטת קרויצר ועל יצירות רבות אחרות. גם בהזדמנות השנייה הזו לא התמדתי. דברים אחרים משכו את ליבי והיה לי מעט זמן. היום אני מתחרט על כך!

ב-1956 כתבתי את הספר **ילד בוכה**, ובו כל פרק כתוב בהשראתם של צילי הקונצרטים לכינור. כשאני מאזין למוזיקה קלאסית בבית או באולמי הקונצרטים, אני נזכר באיש הזה, הפשוט והמסור לתלמידיו – המורה אנטוניו ברנרדו. באחת ההזדמנויות שביקרתי בברזיל בשנים האחרונות, הלכתי לאורך רחוב פרטס ומצאתי את הבית, בלי הלוהית עם שמו.

לפעמים כשאנו נוסעים ברכבת ומביטים על הנוף, יש דברים שמושכים את תשומת לבנו ושהיינו רוצים לראותם שוב. אבל המראות אינם חוזרים, אפילו אם אנו חוזרים ונוסעים באותו כיוון. אף פעם לא יהיה זה אותו מראה. דומה הדבר ליום האתמול השייך לעבר הרחוק. אני חושב על כך היום: לו ידעתי לנגן בכינור בוודאי היה זה מקל על הדאגות וחוסר המנוחה! החמצתי את ההזדמנות בהייתי ילד ובחור צעיר, אבל במרוצת הזמן ובזכות המפגש עם אנשים מסוימים למדתי להעריך מוזיקה ולחשוב על אמנות זו. לעתים חלמתי בעיניים פקוחות ודימיתי שהאדם יכול ליצור יצירות אלוהיות.

אני מלא געגועים לרחוב פרטס שבו שכנ סניף תנועת הנוער דרור, שבו הכול התחיל, שבו הכרתי את המורה אנטוניו ברנרדו וכיבדתי אותו.